

Б. Гласува се разпределение на печалбата и покриване на непокритата загуба от минали години, както следва:

- 15 738 лева, представляващи 10% от печалбата за 2009 година, да бъдат отнесени във фонд „Резервен“;
- 4 721 лева, представляващи 3% от печалбата за 2009 година, да бъдат отнесени във фонд „Социални мероприятия“;
- 136 922 лева, представляващи останалите 87% от печалбата за 2009 година, да бъдат разпределени като дивидент;
- натрупаната загуба от предходни години в размер на 33 113 лева да бъде покrita за сметка на общите резерви на дружеството.

Г. Избор на лицензиран одитор за 2010 година.

Д. Отчет на директора за връзки с инвеститорите на Бесттехника ТМ-Радомир ПАД за дейността му през 2009 година.

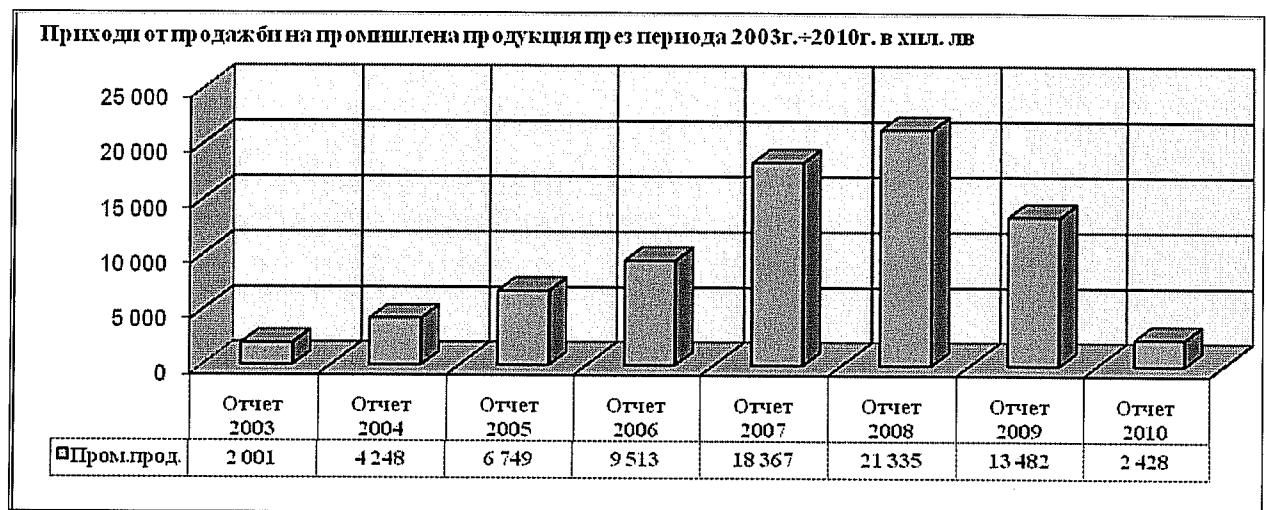
Е. Освобождаване от отговорност на членовете на Управителния и Надзорен съвети за 2009 година.

Ж. Освобождаване на член на Надзорния съвет и избор на нов такъв.

22. Развитие на дружеството през последните години, негативно влияние на световната икономическа криза и антикризисна програма

До 2008 година публичното акционерно дружество „Бесттехника ТМ-Радомир“ се развиваше с бързи темпове. След началото на световната икономическа криза производството започна да намалява. В момента средномесечното производство е 8 пъти по-малко от равнището преди кризата.

Следващата графика показва производството на промишлена продукция през последните осем години.

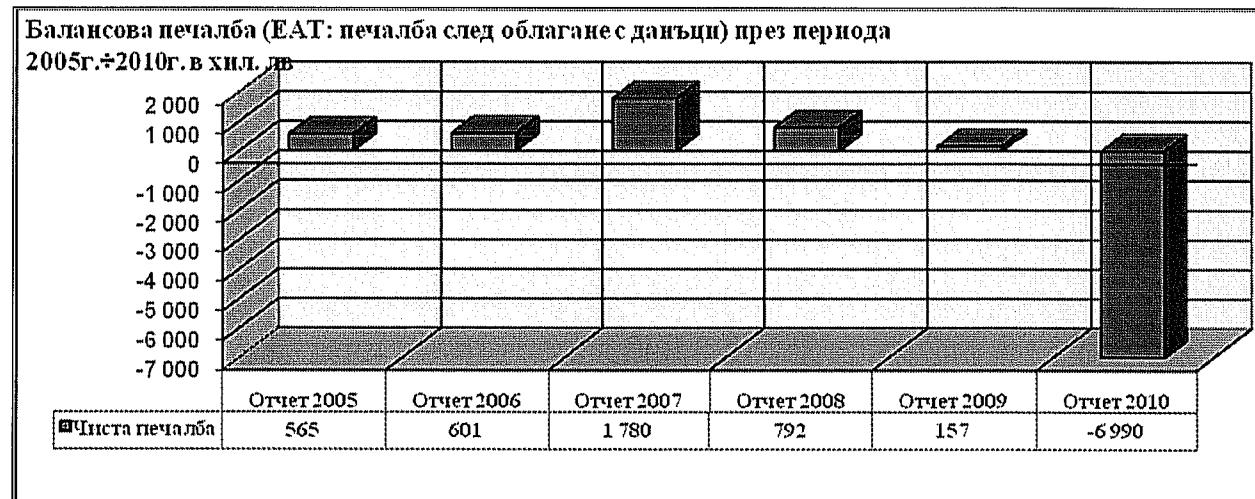

От графиката следва безспорният извод за възходящото развитие на производствената дейност през последните години, до есента на 2008 година.

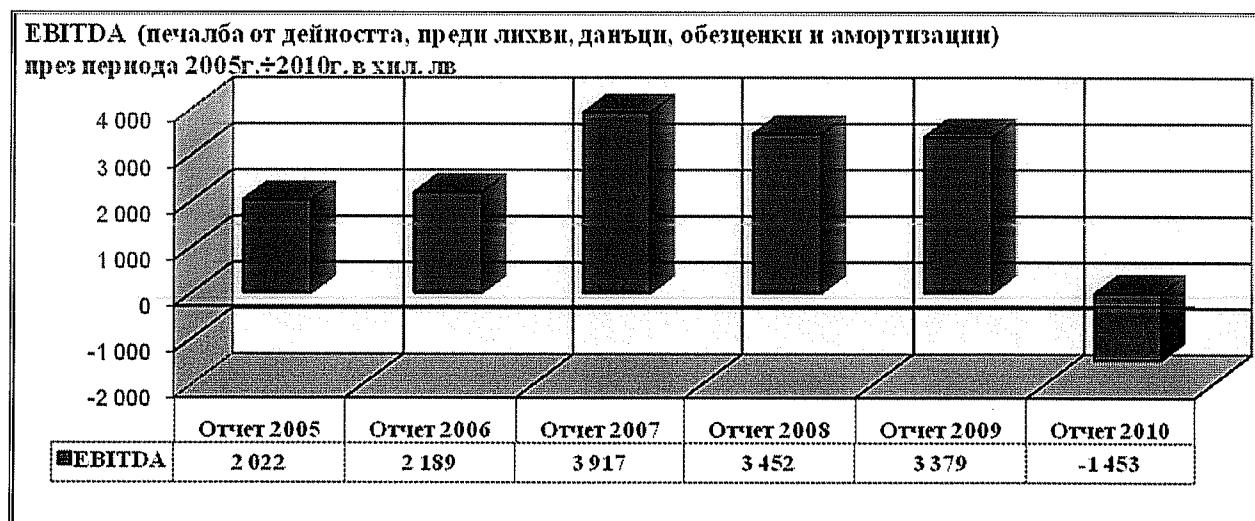
Сривът в инвестиционната дейност в европейски и световен мащаб оказа драстично влияние върху дейността на предприятието в периода след есента на 2008 година.

Печалбата нараства през периода 2005г.-2007г., но започналата през 2008г. световна икономическа криза дава своето отражение и върху крайния финансов резултат още същата година. Логично 2010 година завършва със значителна загуба.

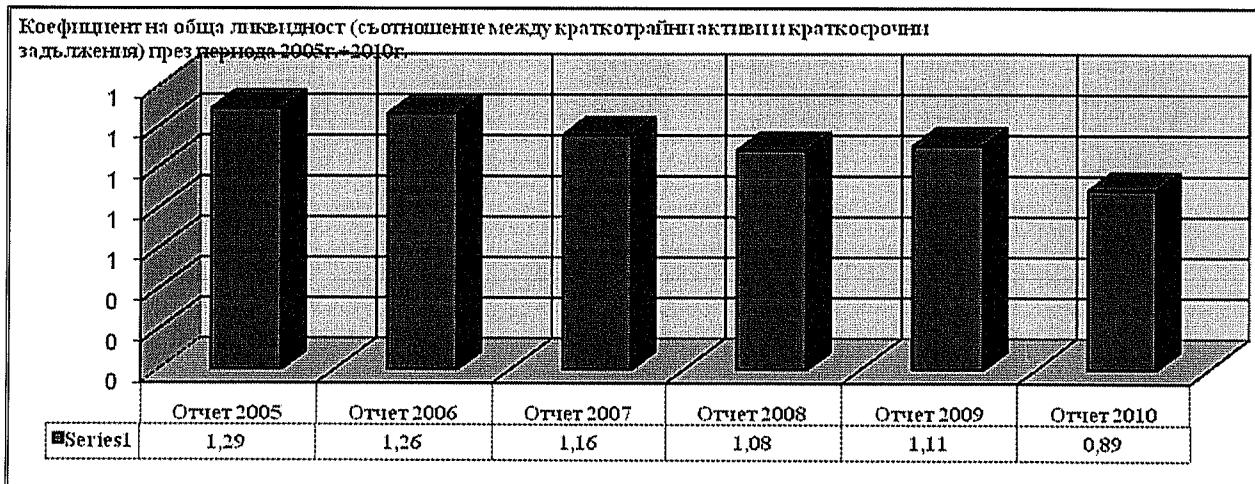
Следва графика с балансовата печалба през последните шест години.

Печалбата от дейността преди лихви, данъци, обезценки и амортизации (съкратено от английски EBITDA) също рязко спада през отчетната 2010 година.

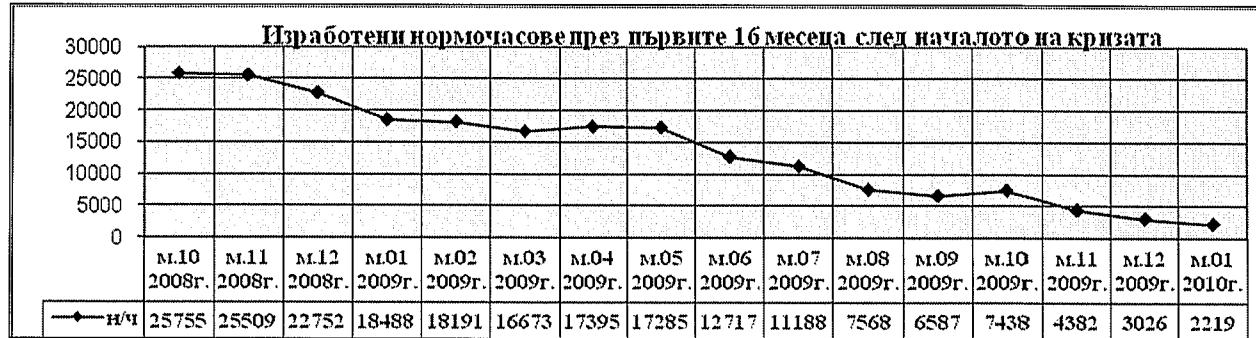

Коефициентът на обща ликвидност като съотношение между краткотрайни активи и краткосрочни задължения намалява в края на 2010 година.

Единичният и дребносериен характер на производството определя необходимостта от използването на **нормочасовете като основен обективен измерител на производствената дейност**.

Графиката по-долу показва намалението на произведените нормочасове през първите 16 месеца след началото на кризата.

В края на 2008 год. и до есента на 2009 год. се работеше по довършването на вече договорени изделия, което определя относително плавния спад в производството.

Отказът на няколко клиента от вече склучени договори доведе до спиране на производството по тях и наличие на недовършени изделия в производствените корпуси. През 2009 год. и 2010 год. не са склучени нови договори с традиционни клиенти поради „замразяване“ на инвестиционни проекти, за които е предназначена произвежданата в завода продукция.

В следващата таблица са дадени основните договори, чието изпълнение беше временно спряно от клиентите.

№ по ред	Изделия	Клиенти	Хиляди лева	
			Стойност	Направени разходи
1	Въртящи се стендове за разливочни кофи за МНЛЗ	VAI Pomini, Австрия	6 845	4 303
2	Кранови колички за 700 тонни портални портални кранове	„Kocks Krane International“ GmbH – Германия	2 314	577
3	Пулверизатор за впръскване на раздробени въглища и вентилатори за топлоелектрически централи	“Howden Ventilatoren” GmbH – Германия	2 022	1 154
4	Автогенни мелници /мелници за чакъл/	OUTOTEC	2 007	1 878
5	Линията за дробометриране	ВИО ХАЛКО – Стомана индъстри АД	534	391
6	Напорни конструкции за хидроцентрали	Voith Siemens Hydro Kraftwerkstechnik, Германия	424	374

№ по ред	Изделия	Клиенти	Хиляди лева	
			Стойност	Направени разходи
7	Трошачно-мелещи инсталации за обработка на карие рни материали	"Струма 1892" АД (за "Макати" ЕООД - Самоков)	407	171
8	Редуктор и мелница	Девня Цимент АД	59	39
Всичко временно спрени договори през 2009 г.			14 612	8 887

Спирането на изпълнението на инвестиционните проекти, за които са предназначени горепосочените изделия, лиши дружеството от приходи в размер на 14,6 млн. лева. Освен това останаха замразени оборотни средства от 8,9 млн. лева под формата на материални запаси. Това са недовършени възли за тези изделия, които се намират в производствените корпуси.

Горното доведе до утежняване на финансовата ситуация в дружеството, което заедно със започналия да се формира в следствие от кризата отрицателен паричен поток предизвика нарастване на задълженията.

В следствие от световната икономическа криза, довела до рязък спад в търсенето на инвестиционно оборудване, респективно до спад на производството, в дружеството се появиха следните основни отрицателни тенденции:

1. Нарастване на задълженията към държавата – неплатени осигуровки и данък върху доходите на персонала.
2. Нарастване на задълженията към доставчици.
3. Нарастване на задълженията към персонала – неизплатени заплати.
4. Невъзможност да се плащат задълженията към банката кредитор ОББ.
5. Невъзможност да се плащат задълженията по лизингови договори.

През последните две години числеността на персонала намаля от 450 человека до 270 в момента. През този период няма рязко намаление на заетите. Политиката на ръководството е да се задържат квалифицираните работници, инженерно-технически и икономически персонал. Целта е запазване на кадровата обезпеченост за времето след излизане от кризата. Защото за доброто управление от особено значение е квалифицираната работна сила.

За да се ограничат негативните последици от икономическата криза, съгласно антикризисната програма на „Бесттехника ТМ – Радомир“ ПАД, намаляване на разходите за труд се постигна не толкова чрез съкращения на персонал, колкото чрез намаляване на заплащеното. Това намаляване стана по два начина:

1. Заплащането на основните производствени работници се извършва на база изработено от тях. При намаления обем работа поради кризата, изработеното е малко, съответно и заплатите на тази категория персонал са ниски.
2. Заплатите на ненормения персонал първоначално бяха намалени през м. септември 2009 година. В последствие, от 16-ти ноември 2009 год. до 30-ти юни 2010 год. се работеше на половин работен ден. Респективно, заплащането за периода спадна двойно.

Аналогични намаления на възнаграждението действат и за мениджърския състав, включително и органите за управление.

Факт е, че през целия кризисен период „Бесттехника ТМ – Радомир“ ПАД не е предприемало масови съкращения на персонал. Част от работниците и служителите напуснаха по собствено желение, предимно поради забавяне изплащането на дължимите възнаграждения. Намаления обем на производствената дейност доведе до по-малка потребност от персонал с близо 200 человека. Вместо съкращаване на хора е обявен престой за голяма част от работещите в предприятието. Намалени са и възнагаражденията, както беше посочено по-горе. Неизвършенването на съкращения в „Бесттехника ТМ – Радомир“ ПАД е спестило на държавния бюджет близо 1 млн. лева, защото при прекратяване на трудовите правоотношения на над 200 работници/служители, на същите щяха да се изплащат обезщетения за безработица от бюджета на държавата.

В обобщение може да се посочи, че през последните години, преди началото на кризата, икономическите показатели се подобряват. Същите се влошават значително в следствие на започналата от есента на 2008 година световна икономическа криза.

От средата на 2009 год. дружеството има изгответа **антикризисна програма**.

Нейната цел е осигуряване на дейността през кризисния период с минимални приходи от производствената дейност, осигуряване на приходи от продажби на непроизводствени активи и минимизиране на всички разходи и плащания.

1. Първата и основна задача, залегнала в антикризисната програма, е нарастване на производството чрез подновяване на спрените договори и сключването на нови такива.

Вече се забелязва възходяща тенденция по отношение на възстановяване на договорните ни отношения с традиционните клиенти.

След продължителни преговори и доказване на производствени възможности се сключи първият договор за производство на оборудване за ядрената електроцентrale в Белене. Тези първи договор за производство на два триста тонни шлюза е на стойност 16 млн. лева. Подготвя се сключването на нови договори за производство на оборудване за АЕЦ за „Атомстройекспорт“ на стойност 92 млн. лева. Производството ще започне през 2012 год. като продължи и през следващите години.

Сключените договори са на стойност 14 млн. €. Договорите, които се очаква да се сключат в близко бъдеще са на стойност 149 млн. €. Производствената програма на „Бесттехника ТМ-Радомир“ до 2020 година е изгответа на база вече сключени и очаквани договори.

От горното може да се направи извода, че през следващите години дружеството ще реализира достатъчно приходи, с които да покрива текущите си разходи и да успее да погаси натрупаните през последните две години задължения.

2. На второ по значимост място в антикризисната програма са продажбите на материални активи, които не са свързани с производствената дейност.

Финансово-икономическата криза доведе до стагнация и липса на търсене на такива активи. Поради тази причина за две и половина години успяхме да осъществим реални продажби на неоперативни активи на стойност едва за 450 хил. лева. Сумите бяха използвани за финансиране на текущата производствена дейност и за изплащане на заплати на персонала.

3. Третото направление от антикризисната програма на „Бесттехника ТМ-Радомир“ ПАД е намаляването на разходите.

Приложените на практика мерки доведоха до намаляване на условно-постоянните разходи с над 60%.

С най-голям дял са разходите, свързани с функционирането на работната сила: заплати, осигуровки, данъци върху доходите, транспорт, работно облекло.

Намаляването на тези разходи се осъществи по следните начини:

1. Намаленената числеността на персонала, респективно доведе до намаляване на разходите на дружеството за заплати и осигуровки.

2. Намаляване на заплащането на основните производствени работници, което е на база изработено от тях. При липсата на работа, поради кризата, изработеното е малко, съответно и заплатите на тази категория персонал са ниски.

3. На непрекия производствен персонал заплатите бяха първо намалени с 25% през месец септември 2009 година. От средата на ноември 2009 година до края на юни 2010 година този персонал работеше на половин работен ден, поради което и заплащането спадна двойно.

4. Намаляване възнагражденията на мениджърския състав, включително и органите за управление. Определените възнаграждения са обвързани със средната работна заплата в предприятието, поради което и общото й намаляване способства за намаляването на тези разходи. Съществено е положителното влияние не само от икономическа, но и от морално-политическа гледна точка.

5. Минимизиране на разходите за транспорт на персонала, за работно облекло на същия и други социални придобивки.

В резултат на взетите мерки за оптимизиране на енергийните разходи намаля потреблението на електроенергия и природен газ.

Разходите за горива намаляха чрез въвеждането на лимити за потребителните им.

Ограничиха се телекомуникационните разходи, както и плащанията на различни външни услуги.

Изброените мерки, както и наложената финансова дисциплина при одобряване на предстоящи разходи, на практика представляват максималното, което може да бъде предприето в посока преструктуриране. Всяко по-нататъшно свиване на числеността на персонала или ограничаване на някоя от дейностите в производството, би довело до невъзможност за функциониране на предприятието.

Усилията на ръководството са насочени главно към обезпечаване на дейността с достатъчен обем нови договори, решаване на проблемите с финансирането и по-конкретно с издаването на гаранции от страна на банките, както и разсрочване на натрупаните в резултат на световната икономическа криза задължения.

Основният проблем е, че ОББ като обслужваща ни банка отказва да издава банкови гаранции, което възпрепятства стартирането и изпълнението на новоподписаните договори. Това е така защото срещу банкови гаранци за авансово плащане клиентите превеждат авансово суми с цел обратно финансиране на съответните договори. Със своите действия и бездействия ОББ директно възпрепятства входящите парични потоци.

Към настоящия момент продължаваме да полагаме усилия за решаване на проблемите с банката и лизингодателя.

С държавата в лицето на Националната агенция по приходите се работи по разсрочване на изплащането на натрупаните задължения.

23. Предвиждано развитие на предприятието през 2011 година

Бизнес-планът за 2011 година предвижда постепенно увеличаване на производствената дейност, но съобразно обусловените от световната икономическа криза условия. Същият се състои от четири основни части:

- Производствена програма;
- План по труда;
- Финансов план за приходите, разходите и паричните потоци;
- Бюджети на дирекциите – 8 броя.

Гаранция за реализма на производствената програма за 2011 година са сключените договори и получени заявки от досегашни и нови клиенти. Предвид индикациите за започващо съживяване на пазарите в САЩ и Западна Европа, както и факта че продукцията на дружеството се произвежда основно за европейски клиенти, очакваме договорната обезпеченост и натоварването на мощностите на „Бесттехника ТМ–Радомир“ ПАД да отбележат чувствително подобрене през 2011 година.

Таблицата по-долу съдържа справка за подписани договори, продукция в процес на договаряне и дългосрочни споразумения, формиращи бизнес плана за 2011-та и следващите години.

№ по ред	Изделия	Клиенти	Стойност		Пояснения
			Хил. Лева	Хил. EURO	
I.	Изделия в процес на производство, договорени за изпълнение до края на 2011-та и началото на 2012-та години		3 605,5	1 843,5	
1	Пещ въртяща (Реконструкция на линия за производство на цинк)	Комбинат за цветни метали АД - Пловдив (чрез "Бесттехника Струма" АД)	2 351,7	1 202,4	В процес на производство
2	Възли за водни турбини	Мекамиди България ЕООД (чрез "Бесттехника Струма" АД)	435,0	222,4	В процес на производство

№ по ред	Изделия	Клиенти	Стойност		Пояснения
			Хил. Лева	Хил. EURO	
3	Технологично оборудване за "Нова линия за производство на амониев нитрат"	"Агрополихим" АД, Девня (чрез "Бесттехника" ЕООД)	225,1	115,1	В процес на производство
4	Възли за турбини за водноелектрически централи	"Ваптекс" ЕООД, Плевен	210,0	107,4	В процес на производство
5	Възли за промишлени вентилационни системи	CFE Technology GmbH (чрез "Бесттехника Струма" АД)	168,8	86,3	В процес на производство
6	Възли за линия за производство на прокат от черни метали	Danieli Italia SPA	58,7	30,0	В процес на производство
7	Ремонт на възли за турбини за водноелектрически централи	"ВАП Хидро" ЕООД, Плевен	54,1	27,7	В процес на производство
8	Механообработка на отливки и изковки	"Радомир Метал Индъстрийз" АД - България	30,6	15,6	Поръчките се възлагат текущо. Рамков договор.
9	Венец зъбен 4733,21 x 70	KHS Service O&H	24,2	12,4	В процес на производство
10	Изработка на детайли за преса за заваряване	CERN - European Organization for Nuclear Research, Швейцария	21,2	10,8	В процес на производство
11	Ремонт на циментова пещ	Златна Панега Цимент АД	14,8	7,6	В процес на производство
12	Детайли	PROGEKO	10,9	5,6	В процес на производство
13	Други изделия	Други клиенти	0,4	0,2	В процес на производство
II. Изделия, договорени за производство през 2011-та и следващи години, чието производство не е започнало поради неизплатени банкови гаранции за авансово плащане			16 037,8	8 200,0	
1	Шлюзове - 2 броя	Атомстройекспорт - Русия	16 037,8	8 200,0	За АЕЦ Белене. По един шлюз към всеки реактор. Могат да се ползват и за други АЕЦ
III. Изделия, договорени за производство, чието изработване е спряно от клиентите в следствие на овластителна икономическа криза. Очаква се възстановление на производството през 2011-та и 2012-та години			15 926,0	8 142,8	
1	Въртящи се стендове за разливочни кофи за МНЛЗ	VAI Pomini, Австрия	6 845,0	3 499,8	Изпълнението е спряно от клиента.

№ по ред	Изделия	Клиенти	Стойност		Пояснения
			Хил. Лева	Хил. EURO	
2	Мелници за рудодобива - проект Kevitca	Аутотек - Финландия	3 343,0	1 709,2	Изпълнението на договора е спряно в началото на 2009 год. Предстои възобновяване на изпълнението в края на 2011 год.
3	Кранови колички за 700 тонни портални портални кранове	„Kocks Krane International“ GmbH – Германия	2 314,0	1 183,1	Изпълнението е спряно от клиента.
4	Пулверизатор за впръскване на раздробени въглища и вентилатори за топлоелектрически централи	“Howden Ventilatoren” GmbH – Германия	2 022,0	1 033,8	Изпълнението е спряно от клиента.
5	Линията за дробометриране	ВИО ХАЛКО – Стомана индъстри АД	534,0	273,0	Изпълнението е спряно от клиента.
6	Трошачко-мелещи инсталации за обработка на карие р материали	"Струма 1892" АД (за "Макати" ЕООД- Самоков и други клиенти)	448,0	229,1	Изпълнението на договора е спряно в края на 2009 год. Изделията се произвеждат за крайни клиенти, които сключват договори със "Струма 1892" АД, защото са свикнали да работят с това дружество от десетилетия.
7	Задвижване за поточна линия (зъбен венец и лебедка маневрена)	Dal makina - Турция	395,0	202,0	Изпълнението е спряно от клиента.
8	Други изделия	Други клиенти	25,0	12,8	Изпълнението е спряно от клиентите.
IV.	Изделия до края на 2011-та и следващи години, предназначени за Атомстройекспорт - Русия, които са в процес на договаряне и се очаква сключването на договори		92 362,3	47 224,1	
	1	Барбутъор (топлообменник) сглобен: 2 броя	Атомстройексорт - Русия	1 216,5	622,0
2	Резервоари: 291 броя	Атомстройексорт - Русия	28 439,6	14 540,9	• Нова спецификация за Резервоари. • Процедура по избора на доставчик (Преди били 144 бр.; Сега стават 291 бр.)
3	Кран за машинна зала 365/200+32+6,3т: 2 броя	Атомстройексорт - Русия	5 250,4	2 684,5	• Доставчик: БЕСТТЕХНИКА - Водещ. • Подизпълнител: СИБ- ТЯЖМАШ-ТЗ и ТП, АСУТП. • Очаква се провеждане на конкурс в ДЕЗ-Москва
4	Кран естакаден 352/150+32т.: 2 броя	Атомстройексорт - Русия	3 653,5	1 868,0	• Доставчик: БЕСТТЕХНИКА - Водещ. • Подизпълнител: СИБ- ТЯЖМАШ-ТЗ и ТП, АСУТП. • Очаква се провеждане на конкурс в ДЕЗ-Москва

№ по ред	Изделия	Клиенти	Стойност		Пояснения
			Хил. Лева	Хил. EURO	
5	Шлюз Основен за персонала: 2 броя	Атомстройекспорт - Русия	1 017,0	520,0	<ul style="list-style-type: none"> • Доставчик: АТОММАШЕКСПОРТ- Водещ, ТЗ и ТП, РКД, АСУТП. • Подизпълнител: БЕСТТЕХНИКА- Производител
6	Шлюз Авариен: 2 броя	Атомстройексорт - Русия	1 017,0	520,0	<ul style="list-style-type: none"> • Доставчик: АТОММАШЕКСПОРТ- Водещ, ТЗ и ТП, РКД, АСУТП. • Подизпълнител: БЕСТТЕХНИКА- Производител
7	Врати и люкове: 7 156 броя	Атомстройексорт - Русия	38 273,1	19 568,7	<ul style="list-style-type: none"> • Нова спецификация за врати. • Процедура по избора на доставчик
8	Оборудване и закладни за шахти за ревизии на реактора	Атомстройексорт - Русия	13 495,2	6 900,0	
V.	Изделия до края на 2011-та и следващи години, които са в процес на договаряне и се очаква сключването на договори с традиционни и нови клиенти		231 374,5	118 299,9	
1	Технологично оборудване за "Инсталация за дълбочинна преработка на нефт"	"Лукойл Нефтохим Бургас" АД, гр. Бургас - България	60 630,7	31 000,0	
2	Пристанищно оборудване	Хюндай WIA - Корея	23 470,0	12 000,0	
3	Металургични кранове	Хюндай WIA - Корея	13 690,8	7 000,0	
4	Промишлени и пристанищни кранове	Различни клиенти от Европейския съюз: Hollandia, Kalmar, ALE - всички от Холандия	29 337,5	15 000,0	
5	Реконструкция на линия за производство на олово	КЦМ Технолоджи, гр. Пловдив - България	15 646,6	8 000,0	
6	Реконструкция на линия за производство на цинк	КЦМ Технолоджи, гр. Пловдив - България	5 280,7	2 700,0	
7	Оборудване и резервни части за предприятия от черната и цветната металургия	Различни клиенти от Европейския съюз: Даниели-Италия; ВАИ Сименс-Германия; "Стомана Индъстри" АД-България; "Промет Стийл" АД-България	14 473,1	7 400,0	
8	Възли за турбини и оборудване за водноелектрически централи	ВАП Хидро-Плевен; Мекамиди-Франция	13 886,4	7 100,0	

№ по ред	Изделия	Клиенти	Стойност		Пояснения
			Хил. Лева	Хил. EURO	
9	Лентови транспортни системи с обръщателни станции и възли за роторни багери за открит въгледобив	Различни клиенти от Европейския съюз	9 779,2	5 000,0	
10	Мелници за рудодобива	Аутотек - Финландия	5 476,3	2 800,0	
11	Трошачно-мелещи и пресевни инсталации за обработка на кариерни материали	"Бесттехника-Струма" АД, гр. Перник - България	7 627,7	3 900,0	
12	Decomisioning на оборудване на атомна електроцентрала	Онет Технолъджи - Франция	6 845,4	3 500,0	
13	Промишлени вентилационни системи за предприятия от металургията и за топлоелектрически централи	Howden Ventilatoren - Германия	6 845,4	3 500,0	
14	Механообработка на отливки и изковки	"Радомир Метал Индъстрийз" АД - България	4 889,6	2 500,0	
15	Оборудване и съоръжения за предприятия от химическата индустрия	Различни клиенти от Европейския съюз	5 867,5	3 000,0	
16	Възли за вятърни генератори	Различни клиенти от Европейския съюз	4 498,4	2 300,0	
17	Технологично оборудване за "Нова линия за производство на амониев нитрат" и за "Инсталация за пречистване на процесни кондензати и амонячна вода"	„Агрополихим" АД, гр. Девня - България	1 955,8	1 000,0	
18	Технологично оборудване, използвано при поддръжката и ремонта на Големия андронен колайдер	CERN - European Organization for Nuclear Research, Швейцария	586,7	300,0	
19	Други изделия	Други клиенти	586,7	300,0	
Всичко договорени и в процес на договаряне			359 306,1	183 710,3	

През 2011 г. се осъществяват процеси на непрекъснато договаряне на допълнителна нова продукция, както за текущата година, така и с преход за следващите години. Имайки предвид, че значителна част от тези договорености представляват изделия за атмни електроцентрали, за нас е особено важна оценката на риска по проекта за АЕЦ Белене. В тази връзка от особено значение са договореностите с партньорите ни от „Атомстройекспорт“ за резервните варианти при неблагоприятно развитие на проекта. Основният момент в тези договорености е, че възлаганото ни за производство атомно оборудване е универсално по отношение на руските атомни реактори. Това означава, че при спиране на проекта АЕЦ Белене, произведените от нас изделия ще се ползват за други изграждани ядрени реактори. Такива се предвиждат в Армения, Турция, Индия и самата Русия.

Основните показатели, заложени бизнес-плана за 2011 година, са следните:

1. Приходи в размер на 9 222 хил. лева, разпределени както следва:

→ Производство на промишлена продукция	8 600 х. лв.
→ Приходи от продажба на стоки	50 х. лв.
→ Приходи от услуги	5 х. лв.
→ Продажби на неоперативни активи	241 х. лв.
→ Продажби на технологични отпадъци, стружки и бракувани материали за скраб	160 х. лв.
→ Приходи от наеми	108 х. лв.
→ Други приходи	50 х. лв.
→ Финансови приходи	8 х. лв.

2. Разходи в размер на 19 503 хил. лева, разпределени както следва:

→ За материали	4 455 х. лв.
→ За външни услуги	1 210 х. лв.
→ Амортизации	4 210 х. лв.
→ За заплати и възнаграждения	2 853 х. лв.
→ За осигуровки	478 х. лв.
→ Местни и еднократни данъци и такси	190 х. лв.
→ Други разходи	111 х. лв.
→ Суми с корективен характер	-759 х. лв.
→ Финансови разходи (преобладаващо лихви)	1 418 х. лв.

3. Счетоводна загуба в размер на -4 945 хил. лева.

➤ Корпоративен данък не се дължи;

➤ **Балансова загуба в размер на -4 945 хил. лева.**

4. ЕВИТДА (печалба от дейността, преди лихви, данъци, обезценки и амортизации): 624 хил. лева.

5. Нормочасове: 111 800.

6. Производителност на основните нормени работници: 130 нормочаса месечно на един основен нормен работник (присъствен).

7. Средногодишната численост на персонала е 287 человека, разпределени по следния начин:

- Основни нормени работници - 90 человека;
- Непряк производствен персонал: спомагателни работници, кранисти, диспечери, цехови технологии, началник цехове, помощен персонал; оперативно управление на производството; работници по ремонта; контрол на качеството; газово и енергийно стопанство; техническа подготовка на производството - 117 человека;
- Управленчески, административно-технически и помощен персонал в дружеството - 47 человека;
- Охрана (физическа и противопожарна) - 33 человека.

8. Три основни балансови показателя към 31.12.2011 г. са дадени по-долу.

Балансови показатели

№ по ред	Показатели	31.12.2011г.
1	Краткотрайни (текущи) активи	26 400 х. лв.
2	Краткосрочни (текущи) пасиви	25 800 х. лв.
3	Коефициент на обща ликвидност	1,02 коеф.

9. Инвестициите в дълготрайни (нетекущи) активи през 2011 година се планира да бъдат в размери, посочени в таблицата на следващата страница:

№ по ред	Описание на планираните за 2011 година инвестиции по основни групи	Стойност (хил. лева)
1	Инвестиции в ДМА, без тези на лизинг (нови DMA + основен ремонт, модернизация и реконструкция на съществуващи DMA + създаване на DMA по стопански начин)	200
2	Плащания по лизингови договори за придобити DMA (първоначални и месечни лизингови вноски)	500
3	Инвестиции в нематериални дълготрайни активи (ERP система за управление и други)	20
Инвестиции - общо		720

В заключение на настоящата глава следва да се посочи, че бизнес плана за 2011 година е не само изпълним, но дори е пессимистичен. Той е разработен във вариант, при който се запазва рестриктивната политика на банката, т. е. не се възобновява издаването на банкови гаранции.

24. Изпълнение на програмата за прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление

"Бесттехника ТМ-Радомир" ПАД разполага с разработена и приета от ръководството **Програмата за прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление**. Същата е изготвена съгласно изискванията на чл. 94, ал. 2, т. 3 от Закона за публично предлагане на ценни книжа. Програмата се изпълнява съгласно изискванията на закона. **Дейността на управителните и на контролните органи на дружеството през изтеклата година съответства на тези стандарти.**

На настоящия етап не се налага извършването на преоценка на програмата и промяната ѝ с цел подобряване прилагането на стандартите за добро корпоративно управление в дружеството. Същата се изпълнява в съответствие с основната цел на корпоративното управление, а именно увеличаване на изгодата за акционерите.

Задачите на действащата програма са: утвърждаване на принципите за добро корпоративно управление в дружеството; поощряване на успешните стопански дейности на предприятието; повишаване на доверието на акционерите, инвеститорите и лицата, заинтересовани от управлението и дейността на дружеството.

Имайки предвид, че корпоративното управление е управление от страна на акционерите посредством избрани от тях управителни органи, могат да се посочат следните **основни положения при изпълнението на програмата**:

А. "Бесттехника ТМ-Радомир" ПАД е създало ясно **дефинирани отговорности на ръководителите и отчетност пред акционерите**. Дружеството има едностепенна структура на управление – Съвет на директорите, който е с ясно разграничени правомощия, функции, задължения и отговорности. Действията на членовете на Съвета са напълно обосновани, добросъвестни, и се извършват с грижата на добър търговец, в интерес на дружеството и акционерите.

Съветът на директорите е избран от Общото събрание на акционерите. От своя страна той избира, назначава, контролира и освобождава от длъжност изпълнителните директори.

Б. **Изпълнителните директори**, които са и членове на Съвета на директорите: осъществяват управлението на "Бесттехника ТМ-Радомир" ПАД; организират и ръководят оперативната дейност на дружеството като извършват всички действия и сделки, свързани с упражняване на търговската дейност; представят на СД бизнес-планове и текущи разчети по тримесечия; уведомяват в писмена форма СД за всички обстоятелства от съществено значение за дружеството; сключват, изменят и прекратяват трудовите договори, налагат дисциплинарни наказания, стимулират и санкционират персонала на дружеството, командират работниците и служителите при спазване на действащата нормативна уредба; създават условия за социално развитие на колектива в дружеството и за подобряване на условията на труд, подписват и изпълняват колективния трудов договор.

В. Правата на акционерите са защитени. Това се осигурява като: сделките с акциите на "Бесттехника ТМ-Радомир" ПАД се извършват само на регулираните пазари на ценни книжа, както и чрез инвестиционни посредници; всеки акционер има право да продава част или всичките си акции на друго лице за определена цена по всяко време без съгласието на управителния орган или другите акционери.

Г. Всеки акционер има право да получава необходимата информация и да участва при вземането на решения за: изменения и допълнения на Устава на дружеството; определяне основните насоки за дейността на дружеството; определяне броя, избора и освобождаването на членове от Съвета на директорите и определяне възнаграждението им; назначаване и освобождаване лицензиран одитор; одобряване на Годишния финансов отчет; освобождаване от отговорност на членовете на Съвета на директорите след приемане на отчета за неговата дейност; други права съгласно ТЗ и Устава на дружеството.

Д. Акционерите получават достатъчна и своевременна информация за датата, мястото и дневния ред на Общото събрание на акционерите. Акционерите могат да задават всякакви въпроси, които ги интересуват, във връзка с дневния ред на Общото събрание или взети решения и други въпроси, които не представляват вътрешно-фирмена тайна. За получаване на своевременна информация се грижи Директорът за връзка с инвеститорите.

Е. Акционерите са равнопоставени и миноритарните акционери са защитени. Всяка акция дава право на един глас в Общото събрание на акционерите, право на дивидент и на ликвидационен дял, съразмерни на номиналната стойност на акцията. Акционерите участват в Общото събрание лично или чрез представител. Гласовете са равнозначни, независимо дали са дадени лично или неприсъствено. За вземането на важни решения от Общото събрание на акционерите, като изменение и допълнение на Устава, увеличаване и намаляване на капитала, преобразуване и прекратяване на Дружеството, се изисква мнозинство 2/3 от представения капитал при присъствие или представяне на събранието най-малко на 2/3 от капитала. За вземане на решение за овластяване на Съвета на директорите за сключване на сделки по чл.114 от ЗППЦК и одобряване на договорите за съвместно предприятие се изисква мнозинство ¾ от представения капитал.

Ж. Спазват се всички законови и договорни права на заинтересованите лица. Същите изразяват мнение, дават предложения при вземане на решения от управителните органи за структурни промени в Дружеството, промени в личния състав, обсъждане на бизнес плана на Дружеството и други въпроси, свързани с дейността. Заинтересованите лица имат достъп до съответната информация, необходима им за изразяване на мнение и даване на предложения по конкретни въпроси.

З. Информацията за дейността на "Бесттехника ТМ-Радомир" ПАД е прозрачна и се разкрива своевременно.

Управителните органи проверяват годишните, тримесечните и текущите отчети, а изпълнителните директори заверяват същите с подписа си. Директорът за връзка с инвеститорите представя годишния и тримесечните отчети своевременно в ДКЦК и публикува съобщение в ежедневник. Всеки акционер или инвеститор може да се запознае със съдържанието на представените отчети.

Годишният одит се извършва от независим одитор, избран от Общото събрание на акционерите. Информацията се изготвя, одитира и разкрива съгласно националните счетоводни стандарти и международните стандарти за финансови отчети.

Дружеството уведомява своите акционери и инвеститорите чрез вписване в съдебния регистър, публикации и представяне в ДКЦК на промените в Устава, в управителните и контролни органи и други данни от съществено значение.

И. Инициативност на ръководните органи.

Управителните органи имат предприемачска нагласа и вземат решения, които помагат на "Бесттехника ТМ-Радомир" ПАД да се развива. Те са запознати с въпросите от местно естество, които засягат дейността на дружеството, както и с международните тенденции и събития, които могат да засегнат дейността на предприятието.

Управителните органи работят за развитието на дружеството. Те гарантират, че дружеството се отнася справедливо и честно и към други заинтересовани лица, включително служители, доставчици, клиенти и обществото като цяло. Управляващите предпочитат интереса на дружеството пред своя собствен интерес.

Запазва се поверителността на непубличната информация за дружеството, дори след като дадени лица вече не са членове на управителните органи.

К. Инициативи за защита правата на акционерите.

Правата на акционерите се защитават преди всичко чрез ефективно използване на ресурсите и отговорност за използването на тези ресурси. В Устава на дружеството е предвидено правото на акционерите да бъдат информирани по съществени корпоративни въпроси.

Л. Инициативи за връзки с инвеститорите.

Съгласно чл. 116г, ал.1 от ЗППЦК през август 2002 год. в "Бесттехника ТМ-Радомир" ПАД е създадена длъжността "Директор Правно обслужване и връзки с инвеститорите".

Директорът за връзки с инвеститорите поддържа непрекъснат диалог с инвеститорите, борсовите аналитики и финансовите издания. Той провежда активна програма за предоставяне на материали на пресата в установените от Закона срокове и друга информация, която популяризира името и дейността на дружеството. Директорът представя Доклад за дейността (отчет) за постигнатите от него резултати на Годишното общо събрание на акционерите.

Директорът за връзки с инвеститорите води и поддържа точни и пълни протоколи от заседанията на управителните органи във връзка с увеличаване на изгодата за акционерите и за дружеството като цяло. Той координира с

управителните органи създаването на дневен ред на заседанията. Същият подава задължителните документи за разкриване на информация по ЗППЦК в сроковете, определени от Закона, на Комисията по ценните книжа, Централния депозитар и Българската фондова борса.

Директорът поддържа регистри за информация съгласно ЗППЦК относно заявките за информация от акционерите, материалите за Общото събрание на акционерите, протоколи от заседанията на управителните органи, отчетите и информацията, изпратени до КЦК, ЦД и БФБ. Той подпомага Управителните органи на дружеството за вземането на решения по въпроси, свързани с текущата дейност, при стриктно спазване на законовите регламенти.

М. Инициативи за подобряване разкриването на информация.

В "Бесттехника ТМ-Радомир" ПАД е създадена програма, според която Управителните органи анализират резултатите от дейността на Дружеството. Програмата обръща специално внимание на изминалите събития, тяхното отражение и ако се очаква те да продължат, на бъдещото им въздействие върху отчетните резултати. Изработени са процедури, съгласно които Управителните органи проверяват годишните, тримесечните и текущите отчети, изисквани от ЗППЦК, за да се гарантира, че те са пълни, точни и своевременно представени.

Веднъж годишно Управителните органи извършват проверка и контрол на ефективното изпълнението на програмата за корпоративно управление. Извършва се както вътрешна проверка от страна на дружеството, така и проучване мнението на акционерите и другите заинтересовани лица. Управителните органи изготвят писмени отчети за изпълнението на програмата и предложените изменения и допълнения.

25. Заключение

В заключение може да се посочи, че настоящата световна икономическа криза продължава да се отразява изключително негативно върху производственото и икономическо развитие на „Бесттехника ТМ-Радомир“ ПАД. Резултатът е рязко влошаване на икономическите резултати, невъзможност да се обслужват в цялост текущите плащания и задължения.

Към това следва да се добави неадекватната и рестриктивна политика на обслужващата ни банка. Отказът на ОББ да издава банкови гаранции на дружеството ни нанесе следващия неочекван удар. В средата на февруари 2010 година беше подписан договор с Атомстройекспорт за производство на два броя транспортни шлюзове на стойност 8,2 млн. евро, предназначени за АЕЦ. Съгласно условията на договора, клиентът ни извършва авансово плащане срещу издадена банкова гаранция. Необяснимо защо, ОББ отказва издаването на такава гаранция, което лишава дружеството от оборотни средства, необходими за закупуване на материалите и започване на производството. Банката не издава гаранции и по други, вече подписани договори.

Настъпващото оживление на международните пазари ще позволи нарастване на производството и приходите, започвайки от пролетта на 2011-та година. Основната част от паричните постъпления предприятието ще трябва да вложи в

материали, необходими за обезпечаване на договорите за производство. Дългият производствен цикъл на основните изделия води до „замразяване“ на оборотни средства под формата на незавършено производство. Необходимо условие за връщането на напусналите квалифициирани работници е поетапното изплащане на натрупаните дължими заплати за последните месеци. Това е условие и за пълноценното използване на персонала, който дружеството успя да задържи по време на кризата.

Успоредно с набирането на кадри и нарастването на производството „Бесттехника ТМ-Радомир“ ПАД ще може да извърши поетапно погасяване на натрупаните публични задължения. Размерът на месечните погасителни вноски може да нараства постепенно през следващите години.

В изпълнение на антикризисната програма и дългосрочния план за развитие, още в средата на настоящото десетилетие дружеството не само ще си е възвърнало позициите на основен производител на инвестиционно оборудване в страната, но и ще е завоювало още по-голям пазарен дял в сектора на тежкото машиностроене.

gr. Radomir
29.04.2011 година

Директор “Финанси и планиране”: /В. Дрехарски/

Директор “Правно обслужване и връзки с инвеститорите”:

/Р. Каменов/

УТВЪРДИЛ,
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР:

/Ал. Меченов/

